

Číslovky a jejich druhy (práce s učebnicí Fraus), návod a kartičky na rozstříhání

Obsahový cíl:

- žák se dozví druhy číslovek a naučí se je rozlišovat
- žák se seznámí se středoevropským kulturním kontextem - několika osobnostmi, činnostmi, událostmi a uměleckými díly
- žák dokáže splnit cvičení v učebnici
- lze přiřadit i demonstraci vidu nebo větých členů

Jazykový cíl:

- žák si osvojí novou slovní zásobu a prohloubí znalost číslovek

Slovní zásoba:

Skladatel, spisovatel, panovnice, husiti, císař, skladatel, bitva, složit, porazit, založit, nařídít, napsat

Jazykové struktury:

Skladatel skládá (složil), spisovatel píše (napsal) – viz spojení ze slovní zásoby

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

1. Aktivita s kartičkami

Je potřeba troje kartičky (nejlépe barevně odlišené), několikero nůžek, kartáček a pasta na zuby:

1. různé typy číslovek: *tři, první, desatero, stokrát* apod., 2. otázky: *kolik, kolikátý, kolikatero (kolikaterý), kolikrát*, 3. druhy číslovek: *základní, řadové, druhové, násobné*.

Návodnými otázkami dovádím děti samy ke třídění, důležitou roli hraje otázka, JAK SE ZEPTÁM. (Např. Kolik ti je let? V kolikáté lavici sedíš? Do kolikáté třídy chodíš? Kolikatero je tady nůžek? Kolikrát denně si čistíš zuby?)

2. Seznámení s novými jmény, pojmy

Před cvičením: na tabuli psáno (viz tabulka) a žáci logicky spojí jméno a pojem (ideálně obrázky portréty magnet). **Varianta:** lze vytisknout obrázky osobností a na papírky psát jména a děti tipují, kdo je kdo.

Karel Jaromír Erben	císař
Karel IV.	bitva u Lipan
Antonio Vivaldi	spisovatel
Marie Terezie	skladatel
husité	panovnice

3. Nová slovesa:

Zkusme přijít na nová slovesa:

Co dělá skladatel? Chci slyšet sloveso (složit)

Co dělá spisovatel? (napsat)

Co dělá panovnice? (nařídít)

Co dělá císař? (založit)

Jak se říká tomu, když bojovníci (husité) prohrajou? (porazit)

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Varianta podle úrovně: děti si mohou do sešitu zapsat spojení Spisovatel skládá, Císař spisovatel píše..., Můžeme tematizovat vid a v další fázi k tomu přidat Spisovatel napsal pohádku (knihu...), Skladatel složil operu.

Varianta s větnými členy: na těchto jednoduchých spojeních můžeme demonstrovat nebo opakovat základná skladební dvojici, příp. podmět-přísudek-předmět.

4. Prověření věcných znalostí:

Kdo myslíte, že napsal pohádku O třech přadlenách? Kdo složil houslový koncert Čtvero ročních dob? Kdo založil první univerzitu ve střední Evropě? Atd.

5. Doplnování cvičení:

učebnice Fraus, s. 151, cv. 9, postupně: 1. Přečíst – nahlas (důležité: učitel dá otázku „rozumíte?“); 2. Doplnit i, í, y; 3. Zkusit doplnit správnou číslovku; 4. Určit druh.

Číslovky (určité i neurčité) dělíme podle významu do čtyř skupin:

číslovky základní vyjadřují počet (odpovídají na otázku kolik), např. *osm, mnoho*,

číslovky řadové vyjadřují pořadí (odpovídají na otázku kolikátý), např. *třetí, několikátý*,

číslovky násobné vyjadřují násobek (odpovídají na otázku kolikrát nebo kolikanásobný), např. *stokrát, mnohonásobný*,

číslovky druhové vyjadřují množství druhů (odpovídají na otázku kolikery, kolikerý), např. *jedny, několikery*.

Slova v naznačených otázkách (*kolik, kolikátý, kolikrát, kolikanásobný, kolikery, kolikerý*) jsou také číslovky.

8 Doplň **i, í, y, ý**. Vyhledej číslovky.

dvoje střev__ce, kol__k m__čků, obě l__tka, tři m__sky, mnoho v__kresů,
pátý p__tel, trojnásobný m__str Evrop__, čtyři sta l__dí, pětkrát sedm, dvě
stě v__tisků

9 Doplň nebo vyhledej číslovky < a urči jejich druh.

Karel Jarom__r Erben napsal pohádku O _____
přadlenách. Antonio Vivaldi složil soubor houslových
koncertů pod názvem Čtvero ročních dob. Zub__ b__
si měl__ l__dé čistit alespoň _____ denně. Karel IV.
založil v roce 1348 univerzitu, která patřila k prvním
v__sokým školám ve střední Evropě. Marie Terezie nařídila,
že robota může trvat nejdéle _____ dny v týdnu.
V b__tvě u L__pan bylo poraženo _____ hus__tských
bojovníků. _____ minus _____ rovná se pět.

Antonio Vivaldi

Jak se tato univerzita nazývá? Ve které příručce najdeme, jak se tento název správně píše?

10 Tvoř věty: k následujícím podstatným jménům doplň vhodné číslovky určité nebo neurčité různých druhů a slovesa.

Vzor: *Dvakrát telefonoval Pavlovi.*

ptáci, potůčků, komárů, vichřice, vítr, na ledě

CO SE MŮŽEME DOČÍST 151

Kartičky na rozstříhání:

tři	první
desatero	stokrát
kolik	kolikátý
kolikatero	kolikrát

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

základní	řadové
druhové	násobné

Použité zdroje:

Český jazyk 5. Učebnice. Fraus, 2011, s. 151.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MS
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY